

SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ sinh các nhà thương binh và các trường học Lyées ở khắp Đông-Đông

CON BEO Ở CHUÔNG THỒ HUẾ SẦY, BẦU NGƯỜI COI GIỮ BỊ THƯƠNG

Lúc trên 9 giờ mai ngày thứ năm 20 Aout vừa rồi, tên Thi, ở phường Phú-Mỹ người giữ chuông thồ ở trước nhà thương lớn Huế, mở cửa chuông beo cho ăn, sớ y, con beo hoát radayec, người đó cứ đánh với nó, bị nó cắn bị thương nơi trán, sau may nhờ bác bu lít (tên Bàn) ở gần đó, nghe la, cầm gộc cây tre chạy vào, đánh con beo một cây năm run sấp chết. Bác liền dẫn người kia đi vào nhà thương xin thuốc, và cho người đi báo dưới ở cảnh sát, thì một chiếc con beo sống lại, chạy tung trong vòng rào, mấy con nai và mang thối kinh, nhảy toàn loạn trong vòng rào ấy, người ta bu lại xem đông đặc.

Chàng này, có viên Sơn-dâm xách súng chạy tới, bắn 4 phát con beo là nhào, chết liền.

Cho hay nuôi ác thú thế nào cũng có hại! P. V.

Sách tặng

Ông Nguyễn - công - Tiểu ở Hanoi vừa rồi có gửi tặng Bản báo tập "Contribution à l'étude de destruction des monastiques" do ông soạn. Trong ấy tác giả nghiên cứu xem mồi đầu trong nhà, nơi nào ẩn, và mồi sặc gì mồi thích đậu; lại trong đêm, lúc nào có mồi ẩn.

Lại ông Nguyễn-Tên ở Saigon có gửi tặng quyển "Đảng phạm môn" giá bán 030.

Vợ Bản báo xin có lời cảm ơn hai nhà gửi tặng. T. D.

CHO KHÔNG QUYỀN SÁCH Người và Ma

Quyền sách nhỏ đây 22 trang, thuật chuyện một chàng thanh niên hết hạn với ma. Nhờ hòa ma dáo chàng khi làm công trạng, khi vắng chàng người chết, chỉ rõ đầu là Thiên-đân là Địa-ngu.

Người chết rồi đi đâu, ở vào cảnh nào. Có lẽ bị hành phạt làm sao. Các tập chuyện kỳ kỳ huyền bí, xem quyển sách này rồi, không khác nào một cảnh sát và viếng đờm một Địa-ngu. Sách này cho không cho những vị nào mua một cuốn thuốc hiệu "Ninh-Hung-Minh".

Thuốc dân (Cao Rắn) giá 010. Thuốc Chi-Linh giá 010, trị cơn all Hong và Ban.

Thuốc ho (Bào-Sử) giá 010. Thuốc xổ (Nhánh-Mai) giá 010. Và các mẩu thuốc hiệu "Ninh-Hung-Minh".

Khách nơi có bán và có các sách. HUẾ do nơi VIÊN-ĐẾ 11, Quai de la Sousse

CON NIT ĐAU BAN THUỐC MÓNG VÀ BAN CHỈ-LINH

HIỆU NHANH-MAI Trị Mụn ban và nóng ngứa, ngứa cho trẻ con đáng (hàng họ công), giá 010. Thuốc "Chỉ-Linh" này hết sức hay, các loại nhà chuyên môn, bấy lâu nay chỉ nhờ có một mẩu thuốc kỳ mà làm nên sự nghiệp. Vì người được chữa ngứa người ngứa khều là thuốc được, nên tôi đến nơi xin làm đại lý phổ thông thuốc này khắp cả Đông-Pháp hầu cứu bệnh trẻ con. Trẻ con mắc phải chứng ban đỏ, ban trắng, ban dát, ho ho, cam gộc như đầu sủi mủi, hay khều dăm, đỏ mồi hôi trán, là do, hoặc do, hoặc do, hoặc do. Dùng thuốc này trong ba giờ là khỏi, linh nghiệm phi thường, giá mỗi gói 010. Khắp cả Đông-Pháp đều bán cũng có bán, nơi này chủ bán thuốc hiệu "Ninh-Hung-Minh" đều có bán. Mua đi do nơi NGUYỄN-VÂN-LƯƠNG, Pharmacie "Ninh-Hung-Minh", 23, Paul Blanche Tán-Dinh - SAIGON. Hết: VIÊN-ĐẾ, 11 Quai de la Sousse, và các chỗ bán dăm Khuyết-Dịch.

Bài sơ của cụ Phan-thanh-Giản trên tàu về sự xin nghị tội nhẹ cho Vương-h.-Quang

(Tiếp theo trang 1)

riêng của bọn này mà đặt ra hay sao? Hay là trong lòng thực ghét Vương hữu Quang mà giả phò lời nói như thế để khêu mồi giận trăm cho trăm báo đem chém liền. Vương hữu Quang đã khoan lòng riêng bọn này hay sao?

Quả vậy thì động tâm như ma như quỷ, không còn chỗ nói nữa. Không thế, thường phải công bình, nghị luận của phải theo công đạo. Chính trăm đây, sồn không giảm đôi đoan, bọn này là người thương phạt của quốc gia làm vật ơn oán riêng nhà mình?

Những điều trên, y kiến thế nào, trước Phan thanh Giản, Nguyễn công Trứ, Bùi ngọc Quy, và Đoàn Văn mỗi người đều minh bạch tâu lại cho rõ ràng, sẽ giảng chỉ thị thành. Khám thứ.

BÀI SƠ

Tâu, vì tuân lời dụ minh bạch tâu lại việc nghị xử nhệ tội cho Vương hữu Quang.

Ngày mồng 8 tháng này, khám phụng Thượng dụ:

Tôi đọc lời dụ, không xiết lòng khiếp tay run. Tôi bầm răng ngu xăng, thấy lý không được thấu triệt, thành tự sa vào tội lệ. Nay nhờ ơn trên khoan thứ cho được phép minh bạch tâu lại, xin đem cả ý kiến trước sau phôi bày:

Ngày 4 tháng trước, Cơ-mại việc nội các, các tôi Trương Đăng Quế, Nguyễn Văn Chương... đem các khoản trần tâu mần vọng của Vương hữu Quang liên danh tham yết. Tôi ngày trước có nghe thành dụ đời Minh có bọn vu-nhân (kép hát trang diễn lập kịch, dờn trời đất tiên sư, rõ là tiết độc chó không phải đem ra làm truyện sách... Các tôi có dự buổi chầu, đến có nghe lời dụ ấy.

Lần này Vương hữu Quang nộp vẫn là nhận lần, những lời thảo vọng đó không thể cho là vô tội được, song trong xếp kỹ đã trải có chân p: "Sẽ có chỉ, khám thứ" thì lời nói của y phải quý thể nào, tội danh của y nặng nhẹ thế nào, tương thành y để có định sẵn.

Vả lúc ấy Thành cung đương cảm, cần ở tinh dưỡng, nên dâng tấu sơ lêu làm thêm phiền độc, nên tôi không dám đứng lên vào tấu sơ kỹ.

Sau đó lại phụng châu phê: "Vương hữu Quang minh bạch tâu lại. Khám thứ".

Lúc ấy đình thần lại liên danh

tham tâu. Tôi kiên chấp theo ý tôi rằng biện đã có chân phê, đợi Vương hữu Quang tâu lại, thế nào tội trạng tự nhiên sẽ rõ. Hoàng chỉ xếp tâu trước mới đáng lên, tôi không kỳ lên, nên lần tâu sau, tôi cũng không dám kỳ.

Kể đó phụng minh dụ: "Tội Vương hữu Quang nên nghị xử thế nào, hoặc có chỗ theo nhệ mẫn nghị, giao đình thần cùng các đốc phủ bộ án hình lại kinh đó, xét nghị tâu xem".

Lúc ấy tôi thấy các tôi nghị luận, ý kiến không đồng nhau, tôi trộm nghĩ: Hoàng thượng từ lên ngôi đến nay, đứng lời can, nạp lời thẳng, phạm người nói, chưa khi nào có ai bị trọng tội bao giờ. Tôi kính thờ lời dụ có câu:

"Hoặc wang theo tội nhẹ mẫn nghị, nghị nên chăm chú tội danh chỉ tự cái tội" thảo vọng mần ngộ" thì mần rõ đức của Thành thượng mà mở rộng đường thẳng sau này.

Những điều kể trên, thật là do tôi thấy là sai lầm cố nề bất thông. Nay vâng ngọc dụ sáng suốt thấy rõ chỗ kín nhiệm, những điều che lấp của tôi đều mở toang ra, mới biết rằng Vương hữu Quang phạm đấy là thuộc về trọng tội mà tôi ngu muội khinh suất lại nghị xử "giảng lưu" thật là trước tội vào mình còn chớ đi đường nào đúng.

Vả, tôi chớ Vương hữu Quang vẫn đồng là người Nam trung, mà ở khác tỉnh, sau dâng khoa mới biết nhau, vốn không có ơn cứu gì mà đi bỏ mạng mình cứu người và nhân người tể lại xô thêm; tôi dầu ngu, cũng không ngu đến thế, chỉ bởi lòng dưng cái ngu trung không ngờ lại trái với công luận, tự sa vào cõi tội, xin cam lòng chịu tội.

Trước sau vụ này, ý kiến thế nào, cả thảy tâu minh bạch, nộp chớ chỉ thành".

SƠ-BÌNH-TỬ dịch

Sinh-hiệu Tổng-dại-ly THUỐC và DẦU KHUẤT-THẦN-THỊ

được qui ngài khắp ba kỳ hoàn nghìn vì các được phẩm sinh-hiệu Đại-ly toàn là sống hiện hơn hết.

Dầu Mãn-tà Khuất-thần-thị Trị cả ba bệnh Kẹo Cam-tích Khuất-thần-thị Chả trị sát trùng, diệt khuẩn như thần

Khuất-thần-thị Ninh-mộng-cao Trị bệnh Hoa-lưu rất công hiệu Khuất-thần-thị Bạch-trung-hoàn Chữa trị bệnh lậu, đầu lâu năm cũng lành

Tổng-dại-ly KIM-HUNG 86, Rue Cantonais - FAIPOO

KHO CHUYÊN

Ông Lê Văn Đăng làm thư ký ở Giám làm Việt trí (Bắc Kỳ), ngày 16 Aout vừa rồi đã thất có tự lý, vì nhọc mần lấy bệnh phong thần. Ông đã loan tự từ một lần rồi, nhưng người ta lấy cứu được. Lần này mới thất chết.

Tại Johannesburg (Nam Phi) có người tên là Merv'e Khrshim Janjivi, một người theo Hồi giáo, đọc thuộc lòng quyển kinh Coran (tính Hồi giáo) tính ra 2.400.000 chữ. Theo đức đời khi đang ngủ mê, thức y dấy rồi báo đọc đoạn nào, y đọc cũng lần lần.

Theo kinh Coran như vậy, không gì lạ, vì tên thuộc 91 bài y đã hết lần chầu đọc tới rồi; ngoài ra không ngờ vào sáng gì khác, trường trải ngoài bộ năm!

Từ hôm 11 Aout, tôi đã chính trị phạm ở khám lớn Saigon tuyệt thực để phản đối cách đối xử với phạm nhân chính trị tại nhà thương Chợ Quán.

AI cũng biết ngày 15 Aout, tại nhà báo Việt-nam (Saigon), có buổi khám do ông Nguyễn Văn Long mới, đã bàn về cuộc tiếp rước Ủy ban điều tra của chính phủ lại Paris.

Sau buổi khám ấy, thì ngày sau (14/8) ở người thợ làm ở số Ba Sơn (Saigon) bị chết đuối, không ai vì sự gì, có đến người ta đoán chết là vì có dự vào buổi khám kia.

4 người là: Ng. V. Khai, Đại y. N. Đặng, Trần Công, Trần v. Lai.

Cần nhiều Đại-ly

Nhà thuốc Ba Ngôi Sao 50 năm danh tiếng

AI muốn làm Đại-ly ở Quảng-trị trở ra Bắc - Kỳ và Ai-lao. Xin hỏi tại hiệu PHẠM ĐỨC-MINH ở số nhà 88 Avenue Marchal Foch - VINH

Cuộc nội loạn ở Tây ban nha

Madrid, 14.8. - Tin Séville nói máy bay loan quân của phe phe biến tâu Jaime Ier của chính phủ ở Malaga. Chính phủ thì nói chính phủ bị hư cơ nên đưa đi cứu.

Lisbonne, 14.8. - Chiều hôm qua, họ toàn loạn quân báo đến đánh ở Badajoz. Quân tinh kỵ đã vượt qua biên giới Bồ Đào nha.

Mad' Club nói có 2.000 lính ở Maroc sang Algéiras, và loan quân đã lấy được Melbailera, trên một trận Malaga.

Madrid, 14.8. - Có trận huyết chiến tại miền Marbella, giữa Estepena và Malaga; loạn quân tàn được nhiều súng đạn.

Gibraltar, 14.8. - Có điện tin ở Lisbonne đến nói chính phủ đã yêu cầu các nước can thiệp giải nguy cho Tây ban nha.

Madrid, 14.8. - Bộ chiến tranh thông cáo rằng chính phủ qua quân chính phủ đã chiếm các thành phố Dordain, Bay, Bazar, gần Pozoblanco, và làng Moral de-la-Sierra trong tỉnh Avila. Quân chính phủ lại tiến đến Extramadara, chiếm thêm Parado.

Bộ kỹ cai chính tin của Đại tướng Franco nói loạn quân làm ảnh ở Guadalejara và tiến đến Abolobancos, một Franco chỉ có thể thắng trận trên một gậy.

Vở tin mới Badajoz, chính phủ không nhận cũng không cải chính.

Lisbonne, 15.8. - Chính phủ Bồ Đào nha yêu cầu Tây ban nha bồi thường về việc quân lính đi lan vào Campo de-Majorque-hem kia.

Lisbonne, 15.8. - Ở Lisbonne người ta tính đến nay có 1.500 người thương (không phải quân lính) chết vì cuộc nội chiến này.

Advertisement for baby products including a baby illustration, a bottle of 'Lait de Bébé', and a tin of 'Mère Bông Con'.

Tàu bắt đầu chạy về phía đảo Mông-thế-lôn.

Trong lúc tàu chạy, Phò-răng lại tiếp câu chuyện với viên chủ tàu, chàng nói:

- Ghê-ta-nô, tưởng như anh vừa nói với tôi rằng bọn cướp hay đến tru ở đảo Mông-thế-lôn, vậy thì chúng ta còn có thứ thú săn khác hơn để rừng nữa.

- Bầm, phải.

- Ta biết có bọn cướp; nhưng ta tưởng từ khi An-gê bị bắt thì, vì Nhiếp chính bị đánh đổ, không còn có bọn ấy nữa, hay là chỉ còn trong những truyện của Cô-bê hay là của Ma-ri-át thôi.

- Bầm, quan lớn làm: bọn cướp ấy tiếng rằng đi bị giáo hoàng Lê-ông XII tẩy trừ hết, nhưng thiệt sự thì không ngày nào họ không chặn đường hành khách, lại chặn đường đến gần cửa Rô-mô nữa kia. Chớ quan lớn không nghe nói cách đây chừng sáu tháng, quan phó lãnh sự Pháp ở tòa Thánh bị cướp cách Van-lô-tô-ri chỉ có năm trăm bước sao?

- Thế sao?

- Bầm, quan lớn ở Ly-vui-nô, thì thỉnh thoảng cũng nghe nói chiếc tàu nọ chiếc tàu kia đi hoặc Bât-ti-a, hoặc Bô-lô-Phê-rô, hoặc Xi-vi-ta-Vê-ti-xi-a nhưng chẳng đến đâu hết vì bị cướp giữa biển.

Phò-răng vẫn nắm súng sượt mồi bói!

BÁ = TƯỞC MÔNG = THẾ = TÔN (LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

Tác-giả: Alexandre Dumas PHÁP-QUỐC LỊCH-SỬ TIỂU-THUYẾT Số 74 Dịch-giả: Nam-Son

- Thế sao những người bị cướp đó không kiện bọn cướp với chính phủ Pháp, với chính phủ Xi-tê-đê-nô, hoặc với chính phủ Tôi-can?

Ghê-ta-nô cười mỉm và lặp lại: - Vì sao?

- Phải, vì sao?

- Bầm, vì bọn cướp chớ hết đồ đoàn hàng hóa trong tàu kia qua thuyền họ, rồi họ trôi lay trôi chừn các thủy thủ, các hành khách, hoặc vào cò mỗi người một viên đạn, bỏ dưới cầu tàu, soi lũng đáy tàu một lỗ to, to bằng cái thùng dầu; họ lén trên cầu tàu, khóa cửa lại, rồi qua thuyền mà gióng mồi. Mười phút sau, một đầu tàu lừng xống; lừng xống rồi nổi lên; nổi lên rồi lại lừng xống nữa, lừng sấn thêm.

Thỉnh-linh có một tiếng nổ thật to; không khí làm gãy cầu tàu. Thế rồi chiếc tàu quay tròn; quay một hồi rồi lừng mồi.

Viên chủ tàu vừa cười vừa thêm: - Bầm, quan lớn đã hiểu vì sao những người bị cướp không kiện bọn cướp chưa?

Nếu Ghê-ta-nô kể chuyện kỳ

trước khi xuống ra việc đến sâu bản ở đảo Mông-thế-lôn thì chắc là Phò-răng đã không đi rồi; nay đã ra đi mà quay trở lại, chàng cho là hèn nhát. Chàng thuộc về hạng người không ưa mạo hiểm, nhưng gặp dịp nguy hiểm cũng giữ được tinh thần trấn tĩnh mà trả phượng, đối phó. Chàng đáp:

- Ông ta đã đi ngang qua Xi-xin và Ca-la-bô-rô, ta đã bơi ngang bơi giọc mé dòng Đa-trung-hải trong hai tháng, mà không hề gặp lấy một tên cướp.

- Bầm, biết thế nên chúng tôi không dám bám cho quan lớn biết, không dám cản trở quan lớn; vì quan lớn hỏi đến chúng tôi phải trả lời đấy thôi.

- Phải, câu chuyện anh nói nghe cũng hay hay; ta cứ đi đến đảo Mông-thế-lông xem.

Nhờ thuận gió, tàu chạy rất mau. Càng đi tới chừng nào càng thấy chông đá kia to lớn, to lớn... thấy đến từng bãi cỏ trong các kẹt đá, từng cái cây.

Các thủy thủ, tuy như có vẻ trấn tĩnh, nhưng mắt vẫn lác lác nhìn cùng chung quanh.

Còn chừng mười hải lý nữa thì đến nơi, nhưng mặt trời đã lặn về phía sau đảo Cọt-xô. Chông đá kia, trên chót đó lôm. Bông tối ở dưới biển lần lần nổi lên đuổi hẳn ánh sáng mặt trời. Nửa giờ sau, trời tối mịt mịt.

Phò-răng thấy thế không khỏi lo ngại, nhưng cũng may, các thủy thủ đã thuộc đường, và đã quen nhia trong bóng tối.

Mặt trời lặn dần được một giờ, thì Phò-răng tưởng như thấy cách một góc tư hải lý, về phía tả, một đống đen sì nhưng không phân biệt được cái gì, muốn hỏi mà sợ nhện lằm lằm làm thinh. Sau thỉnh-linh thấy một đám gì sáng sáng ở trên bờ; đấ có thể giống mây được, chớ ngọn lửa kỳ không thể nhận làm sao, trông được. Chàng hỏi:

- Cái gì sáng sáng kia?

Viên chủ tàu trả lời:

- Bầm, lửa.

- Nhưng anh đã nói đảo này không có dân cư kia mà!

- Bầm, chúng tôi nói đảo này không có dân cư như định, nhưng chúng tôi cũng có nói là chớ tạm trú của bọn buôn đồ lậu.

- Và cho quân cướp!

- Và cho quân cướp, vì thế cho nên chúng tôi đi ra lệnh cho tàu đi quá đảo; quan lớn xem đó, bây giờ ngọn lửa ở sau lưng chúng ta rồi kia!

- Chuyện gì mà sợ; những người sợ người ta thấy mình có khi nào đổi lửa lên.

- Bầm, nhưng ngọn lửa kỳ đứng ngó nào cũng không thấy được, duy có ở giữa biển mới thấy thôi.

- Vậy anh chắc rằng ngọn lửa báo việc chẳng lành cho chúng ta sao?

Ghê-ta-nô hai mắt vẫn nhìn lờn ngọn lửa kia, trả lời:

- Bầm, để phòng trước thì khi nào cũng hay hơn.

- Để phòng cách thế nào?

- Bầm, để rồi quan lớn sẽ thấy.

Nói đoạn, Ghê-ta-nô bần bực gì với các thủy thủ; năm phút sau, thấy tàu quay đầu, đi trở lại đường cũ; một hồi sau nữa, thì ngọn lửa kia biến mất, vì cò đất nào đó. Khi ấy họ lại cho tàu đi đường khác, đi vào đảo. Chỉ còn chừng năm chục bước nữa thì đến đảo.

Ghê-ta-nô cười buồm; tàu đứng im một chốc.

Những việc kỳ, làm rất im lặng; mãi rồi khi đổi hướng đi đến đó, trên tàu cũng không có một tiếng nói.

Ghê-ta-nô xuống ra cuộc lễ hành này, phải chịu cả trách nhiệm. Bốn người thủy thủ chăm chăm nhìn anh ta và lo sắp đặt mái chèo, phòng nếu xảy ra đờn nguy hiểm thì lẩn thoát cho mau.

Còn Phò-răng vẫn trấn tĩnh như thường, nép đạn vào súng đứng chực chờ.

Trong lúc kỳ viên chủ tàu cười ào, nị quân lại, vì đi chừn không đến không phải cõi đây cõi kia; sửa soạn xong anh ta ăn một ngọn tay ngang miệng, làm dấu báo phải giữ cho hết sức im tĩnh, rồi lừng xống biển, bơi vào bờ, bơi một cách hết sức im, có nhìn theo làn sóng nước mới có thể biết đường anh ta bơi thôi.

(Còn nữa)

